

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036Dep
0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
14/07108-2

Dato:
30.11.2014

Høringsuttalelse fra Sarpsborg kommune gjeldende forslag om å utvide adgangen til å pålegge hjelpetiltak med hjemmel i lov om barneverntjenester

Sarpsborg kommune vil innledningsvis beklage at det pga. kort tidsfrist ikke er mulig å fremlegge forslag til lovendring i barnevernloven til politisk behandling. Forslaget som fremmes er av stor politisk interesse og vil ha stor innvirkning på barn og foreldre bosatt i kommunen. Det vil også ha betydning for den tjenesten som kommunen yter overfor sine innbyggere. Forslaget viser både til barnekonvensjonen og EMK, og det burde da vært gitt tid for medvirkning fra barn og unge samt politisk behandling. Høringsuttalelsen fra Sarpsborg kommune er gitt administrativt.

Barns grunnleggende rett til omsorg og foreldres rett til privatliv og familieliv kan i noen situasjoner trekke i ulike retninger. Rådmannen er enig med departementet i at barnets interesser skal gå foran foreldrenes rett til å takke nei til forebyggende hjelpetiltak. Rådmannen er enig i at verdien av foreldrenes valgfrihet til å motta hjelpetiltak etter barnevernloven må veies mot barnets behov for trygge oppvekstvilkår og rett hjelp til rett tid. Når dette er sagt, er rådmannen bekymret for om et pålegg til foreldre vil gi ønsket effekt for barnet. Et pålegg kan imidlertid bidra til at foreldre som ikke har innsikt i eget hjelpebehov får en erkjennelse og ser nytteverdien av hjelpetiltaket, noe som resulterer i reduksjon av omsorgsovertakelser. Dette er både barnet, familien og samfunnet tjent med.

Rådmannen er positiv til departementets forslag om å definere tre hovedkategorier av tiltak som kan pålegges foreldre; kompenserende, omsorgsendrende og kontrollerende tiltak, og at eventuelle pålegg først kan gjøres etter at frivillige hjelpetiltak er forsøkt eller vurdert.

Rådmannen er ikke enig i departementets forslag om å la fylkesnemnda få myndighet til å pålegge hjelpetiltak. For å sikre barn rett hjelp til rett tid, og for å unngå at barnet blir skadelidende, er det essensielt at barneverntjenesten iverksetter tiltak umiddelbart. En behandling i fylkesnemnda er kostbar både ressursmessig for barneverntjenesten og for fylkesnemnda. Saksutredning til fylkesnemnda påfører i tillegg ekstra advokatkostnader for kommunen. Barneverntjenestens leder bør gis myndighet til å pålegge hjelpetiltak, men i en kortere tidsperiode enn det som fremkommer av forslaget. I tillegg bør det inngå i lovteksten at dersom vedtak ikke er iverksatt innen 6 uker bør vedtaket utgå. En ev. klage fra foreldre bør rettes til fylkesnemnda, tilsvarende den praksis som er for akutt plasseringer. En

eventuell forlengelse av pålegget bør besluttes av fylkesnemnda. Følgende forslag til endring i lovteksten kan være;

§ 4-4 tredje ledd: for barn og barnefamilier.

Fylkesnemnda **Barneverntjenesten** kan om nødvendig beslutte at tiltak som opphold i barnehage eller andre egnede dagtilbud, *opphold i besøkshjem eller avlastningshjem, leksehjelp, fritidsaktiviteter eller bruk av støttekontakt skal settes i verk ved pålegg til foreldrene. Når det er nødvendig for å sikre barnet tilfredsstillende omsorg og hindre at en situasjon som beskrevet i barnevernloven § 4-12 skal oppstå, kan fylkesnemnda barneverntjenesten gi pålegg om tilsyn, meldeplikt og urinprøver. På tilsvarende vilkår kan fylkesnemnda barneverntjenesten gi pålegg om omsorgsendrende tiltak. De omsorgsendrende tiltak som anvendes skal være faglig og etisk forsvarlige og bygge på et allment akseptert og sikkert kunnskapsgrunnlag. Pålegg om hjelpetiltak etter dette ledd kan opprettholdes inntil ett år 6 mnd. fra vedtakstidspunktet. Vedtaket faller bort dersom det ikke er satt i verk innen seks uker fra vedtakstidspunktet. Pålegget kan forlenges med inntil ett år etter nytt vedtak fattet av fylkesnemnda.*

Rådmannen er bekymret for de økonomiske konsekvenser forslaget vil ha for kommunen. Økt antall saker til behandling i fylkesnemnd vil medføre økt ressursbehov for saksutredning i barneverntjenesten, økt bruk av advokattjenesten og økt møtedeltagelse. Dette kan medføre mindre ressurser til ivaretagelse av barnevernets øvrige oppgaver. Pålegg om hjelpetiltak vil medføre at barneverntjenesten i tillegg til tilgjengelige tiltak, må sikres tilstrekkelig kompetanse til å arbeide med/i motstand, motivasjonsarbeid generelt, systemisk forståelse og kommunikasjon. For å sikre dette arbeidet, er kommunene avhengig av at det tilføres økte statlige midler.

Med hilsen

Else-Grethe Mathisen

Fungerende kommunesjef oppvekst / enhetsleder utvikling oppvekst